

Ur *Den Kommunistiska Internationalen* N:o 1. (1920)

G. M. Serrati

Den socialistiska rörelsen i Italien

RAPPORT TILL DEN KOMMUNISTISKA INTERNATIONALENS EXEKUTIVKOMITÉ

Min rapport över den socialistiska rörelsen i Italien skall bli mycket kort. Vårt partis ställning till kriget från de första ögonblicken av dess utbrott är redan förut bekant. Tack vare Tripoliskrigets erfarenheter överraskades vårt parti icke oförberett av världskriget och kunde mot detsamma inta en lika oförsonlig klasställning som på sin tid mot det libyska kriget. Från de första dagarna gjorde vi massorna uppmärksamma på krigets imperialistiska karaktär och kämpade i enlighet med Baselkongressens beslut mot kriget. Ingen enda medlem av vår parlamentsfraktion har röstat för krigskrediten, ingen enda partisektion – och partiet räknar dock inalles 2,500 sektioner – har ens för ett ögonblick svikit sin avståndstagande och fientliga ställning till kriget. Då få partimedlemmar, som visade vankelmod i denna fråga, uteslöts ur partiet, och den ende medlem av parlamentsfraktionen, vilken som frivillig gick till fronten, tvingades att oförtövat lämna partiet.

Jämsides med kampen mot kriget, vilken vi själva förde i Italien, företog vi en rad försök att återställa den proletära internationalen. Tillsammans med socialisterna i Schweiz inkallade vi den första internationella konferensen i Lugano (oktober 1919), på vilken vi förklarade krig mot kriget och fordrade den internationella byråns inkallande. Senare ha vi tillsammans med de ryska kamraterna inkallat konferenserna i Zimmerwald och Kiental och i Italien genomfört de på dessa konferenser fattade besluten.

Vi var emot varje samarbete klasserna emellan och fasthöll vid denna ståndpunkt till och med efter Caparettos nederlag. Vårt centralorgan "Avanti", som genomförde den revolutionära, oförsonliga klasständpunkten, svek icke en enda gång sin hållning, oaktat dess upplaga från att före kriget ha varit 46,000 exemplar sjönk ned till 16,000 och i 22 provinser förbjöds att utkomma. Bourgeoisien försökte flera gånger tillintetgöra tidningen. Den 6 maj 1919 bröt sig ett antal nationalister in i "Avantis" redaktion, förstörde rummen och slog sönder maskinerna. Arbetarna svarade med att under loppet av sex månader bland sig hopsamla en och en halv miljon lire. Nu har tidningens upplaga uppnått 400,000 exemplar och den skulle stiga ännu mera, om icke bristen på maskiner och papper lade hinder i vägen.

Med avslutandet av vapenstilleståndet skärptes och förvecklades läget i Italien. Alla borgarfraktioner erkände, att kriget slutade med allmän bankrutt och ett fullständigt förnekande av de principer, för vars skull dess anhängare började det. Vad massorna beträffar, så växte deras upprorssinne och missbelåtenhet med varje dag, varvid såväl grunden som uttrycksformerna för denna missbelåtenhet icke var av ekonomisk utan av socialistisk art, något som tydligast yttrade sig i deras ständiga lösen: "Vi vill icke arbeta för kapitalisterna".

Den genom denna massornas stämning starkt oroade bourgeoisin sökte på alla vis skydda sig. Så t. ex. förklarades i Italien den mest vittgående amnesti och i dessa dagar kommer lagen om åttatimmarsdagen att föreläggas parlamentet titt antagande. Det ekonomiska läget förbättrades icke blott för bönderna och torparna utan också för lantarbetarna och arbetarna i övrigt. Den italienska arbetarkonfederationen har genom statistik konstaterat, att i inget annat land arbetslönen stigit så högt i förhållande till levnadsomkostnaderna som i Italien.

Icke desto mindre överspolades landet av en väg av oavbrutna strejker, vilka snarare bära en politisk än en ekonomisk prägel. Några av dem, t. ex. sträjken den 21 juli 1919 för att uttrycka solidariteten med Ryssland, lamslog landets hela liv. Alla arbetare och bönder sträjkkade med anslutning också från statsinstitutionernas arbetare; järnvägarna beslöto i sista ögonblicket att

icke deltaga i sträjken, enär den italienska regeringen, som mottagit underrättelse från den franska regeringen, att de franska arbetarna icke skulle sträjka, låtit anslå detta telegram i Rom med den anmärkningen, att de franska arbetarna hade brutit sin trohet mot de italienska. Efter sträjkens slut har bourgeoisin, som ville utså misstroende bland arbetarna mot det socialistiska partiet, förebrått oss, att vi icke gjort "revolution". Vi har emellertid haft ett bestämt mål för ögonen. Genom denna sträjke ville vi kungöra vår fulla och obetingade solidaritet med Ryssland, men icke framkalla revolution vid en tidpunkt, som var bourgeoisin lämplig.

Men ännu före den 21. juli, då vi reste till Paris med kamrat D'Aragona för att med den franska arbetarkonfederationen dryfta generalsträjken av den 21. juli, utbröt i Italien en sträjkrörelse, varvid massorna stormade affärerna och organiserade sovjets och driftsråd. I Italien har nu organiserats ett helt nät av sådana driftsråd, och frågan om deras tekniska och juridiska struktur dryftas på det livligaste i hela pressen. Under den sista tiden har några fabriker – metallfabriker och väverier – rekvirerats, och en av dessa fabriker förblev under två veckor allenast under arbetarnas förvaltning, ända till dess kapitalisterna slutligen gav efter och gick in på fordringarna, som förorsakat sträjken och rekvisitionen av fabriken.

Vad förhållandet till den ryska revolutionen beträffar är de italienska massorna med själ och hjärta på dess sida. Den ryska revolutionen, dess ledare och representanter, i synnerhet kamrat Lenin, åtnjuter en oerhörd popularitet bland massorna. Den revolutionära rörelsen mognar på alla håll, utvecklar sig snabbt på bredden och djupet. Vi skyr inga ansträngningar för att göra den oöverbärlig, bereda mark för densamma och säkerställa dess resultat.

Fackföreningsrörelsen växer kraftigt. Arbetskonfederationen äger två miljoner medlemmar, av vilka 800,000 är bönder. De kooperativa föreningarna tillväxer likaså och ger fortfarande en del av sina inkomster till medlemmarna; dess penningomsättning belöper sig till flera miljoner.

Partiets medlemsantal har sedan krigets slut stigit från 42,000 till 165,000. Härvid är att märka, att ingen enda tages upp i partiet, som arbetat för kriget eller för samvärkan med andra klasser. I 350 städer ligger hela förvaltningen i händerna på socialisterna, t. ex. i Milano, Alexandria, Navara, och vid de förestående valen kommer antalet av städer med socialistisk förvaltning att mångdubblas.

Novemberkongressen i Bologna blev av en oerhörd betydelse. Därvid blev det år 1893 grundade partiets program omprövat och fullständigt. Sedan denna tid har det socialistiska läget i Italien ändrat sig i radikal riktning. Då gällde det att taga avstånd från opportunisterna och taga de första stegen i den parlamentariska striden. Nu däremot gäller det att genom proletariats diktatur komma fram till den kommunistiska ordningen. På kongressen i Bologna fick den riktning, som kämpade härför, överhanden (49,000 röster). Gentemot denna uppträdde den Lazzari-Turatiska riktningen, vilken förenat sig under den "förenade maximalismens" lösen (massimalismo unitario). Denna riktning kämpar för demokratisk revolution och förkastar våldsmedel. Lazzari har tagit avstånd från kommunisterna, emedan de håller på nödvändigheten av våldsmedel och förberedelserna därför. Den första riktningen – dirigerad av Bordiga – fick en majoritet av 3,000 röster vid omröstningen rörande följande två frågor: 1) bojkott av parlamentet, 2) uteslutande av Turati och Modigliani med flera medlemmar ur partiet. Beträffande inträde i tredje internationalen fattades beslut härom av hela kongressen enstämmigt.

Valkampanjen i hela Italien har burit en ren klassprägel, dess lösen löd: kamp mot alla borgerliga fraktioner, för Sovjetryssland, för revolutionen. I parlamentet invaldes 158 medlemmar av det socialistiska partiet.

Detta hastiga utvecklingstempo har också haft sina negativa sidor: kandidaterna uppställdes av de lokala organisationerna, partiets centralkomité har icke haft möjlighet att nöjaktigt kontrollera dem, och det är därför mycket möjligt, att några av de nya riksdagsmännen endast på opportunistiska grunder utgivit sig för extrema vänstermän, emedan massorna annars icke invalt dem i parlamentet. Den nyvalda fraktionens första steg bestod i att utarbeta en rad av lagförslag, vilkas genomförande omöjliggöras av den kapitalistiska ordningen och endast har till ändamål att för massorna påvisa oförenligheten i proletarietets intressen och den gamla ordningens bestånd. Några socialistiska deputerade fick i uppdrag att utarbeta ett program för landets socialisering och vidtagna andra åtgärder, som radikalt motsäger det borgerliga samhällets grundprinciper.

På utrikespolitikens område har partiet icke blott begärt blockadens upphävande, icke blott bekämpat interventionen, utan från de första dagarna arbetat för erkännandet av Sovjetryssland. Resultatet av dess tryck har visat sig i de imperialistiska regeringarnas ställningstagande icke blott i Italien utan i alla ententeländer. Partiet bekämpade och bekämpar på det mest energiska sätt också den vita regimen i Ungern. Där om vittnar protestmöten av oerhört omfång, tal i parlamentet och avsändandet av partirepresentanter till Ungern. Resultatet var, att de ungerska kommunisterna fick rätt att vistas i Italien. Det nya kabinettet Giolitti är ett försök att återställa, om också blott för ett ögonblick, vapenstilleståndet med arbetarklassen. Detta försök kommer icke att få något resultat, då icke ens de mest till höger stående elementen vill gå in på ett närmande till regeringen. Partiet skall aldrig tillåta det. Följden kommer sannolikt att bli nya val, vilka kommer att leda till nya framgångar för vårt parti, som därmed utan uppehåll går mot förvärligandet av sitt slutmål. Den största svårigheten hos oss är bristen på kamrater med mera utpräglad självständighet och tillfredsställande revolutionär erfarenhet såväl som avsaknaden av en härorganisation, vilken vi endast långsamt kan åstadkomma. Men också på detta område har vi energiskt börjat arbeta bland soldater och officerare. Nyligen har på inbjudan av oss över 500 förutvarande officerare, vilka är socialister, församlats o. s. v.

Mycket stor nytta har kamrat Lenins brev gjort oss, i det det visade sig så motsvara våra förhållanden, att många förmodade, att det vore skrivet icke av Lenin utan av oss italienska socialister. Fingervisningarna i detta brev motsvara såväl våra förhållanden som det av partiet upprättade programmet. Hänvisningen till den parlamentariska stridens nödvändighet var så mycket ändamålsenligare, som den opportunistiska rörelsen i Italien är förhållandevis liten och har en dagstidning med en upplaga av 45,000 exemplar. Syndikalisterna – Unione Sindicale – har icke massorna bakom sig, särskilt icke nu efter kriget, under vilket en del av syndikalisterna övergick på imperialisternas sida.

Men vårt parti går orubbligt och medvetet rakt på det uppsatta målet – genom proletarietets diktatur till socialistisk revolution. Mot detta mål strävar vi oupphörligt, oåterkalleligt, följdriktigt, icke ryggande tillbaka för någonting. Den kommunistiska internationalens exekutivkomité måste giva vårt parti sitt förtroende, vårt parti, som frivilligt har gått samma väg som den – över Zimmerwald och Kiental till tredje internationalen, gentemot vilken vi troget uppfyllt vår plikt.

Kreml, den 19. juni 1920.

G. M. Serrati.

(Ur Kommunistiska Internationalen, N :o 12.)

Innehållförteckning till tidskriften [Den Kommunistiska Internationalen](#)